

Este capítulo analiza a evolución desa realidade chamada economía social, que vén identificar unha parte da realidade social diferenciada tanto do ámbito da economía do sector público como da economía privada de natureza capitalista con referencia á Comunidade Autónoma Galega no ano 2012. A actividade e a creación de emprego na economía social veñen sendo lideradas polas sociedades laborais e as cooperativas.

Así, no que se refire a sociedades laborais inscritas na Seguridade Social e socios iniciais das mesmas, o cadro 3.1 móstranos a existencia de 60 (ano 2011: 48) sociedades desta natureza en Galicia, o que supón un crecemento no número de sociedades que vai parella dun crecemento do número de socios: 263 socios (ano 2011: 157); deles son socios traballadores 228 (dos cales 174 son varóns e 54 mulleres). No ano 2011 os socios traballadores eran 127 (dos cales 95 varóns e 32 mulleres). No que se refire a socios capitalistas son 35 (deles 21 son varóns e 14 mulleres) e no ano 2011 eran 30 (deles 17 varóns e 13 mulleres). Estes datos mostran una liña ascendente en número de sociedades e do número de traballadores respecto os do exercicio anterior.

Andalucía segue á cabeza por número de sociedades laborais e de traballadores vinculadas ás mesmas (242 SL e 889 socios). Séguenlle Madrid, a Comunidade Valenciana, Cataluña e Murcia. Galicia ocupa o sexto lugar (en 2011 ocupaba o noveno), o que representa un 5,96 % do número total das sociedades laborais de España.

No ámbito de Galicia tanto o maior número de sociedades, como o de socios corresponden a Coruña (26 SL; 142 socios), seguida Ourense (14 SL; 48 socios), Pontevedra (13 SL; 45 socios) e Lugo (7 SL; 28 socios).

■ **Cadro 3.1**

Sociedades Laborais rexistradas e socios iniciais das mesmas, segundo tipo de socio e sexo. Por comunidade autónoma e provincia. 2012

Sociedades	Socios									
	Total			Socios Traballadores			Socios Capitalisas			
	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	Ambos sexos	Varóns	Mulleres	
España	1.006	3.895	2.684	1.211	3.101	2.299	802	794	385	409
Andalucía	242	899	602	297	697	528	169	202	74	128
Aragón	46	151	93	58	114	73	41	37	20	17
Asturias	51	192	111	81	137	83	54	55	28	27
Baleares	10	35	26	9	29	24	5	6	2	4
Canarias	24	86	56	30	65	42	23	21	14	7
Cantabria	3	9	4	5	9	4	5	-	-	-
Castela A Mancha	42	155	103	52	128	90	38	27	13	14
Castela León	39	139	100	39	109	84	25	30	16	14
Cataluña	94	338	230	108	259	190	69	79	40	39
C. Valenciana	100	452	327	125	376	287	89	76	40	36
Estremadura	27	101	70	31	79	56	23	22	14	8
Galicia	60	263	195	68	228	174	54	35	21	14
A Coruña	26	142	109	33	128	102	26	14	7	7
Lugo	7	28	18	10	23	16	7	5	2	3
Ourense	14	48	30	18	37	22	15	11	8	3
Pontevedra	13	45	38	7	40	34	6	5	4	1
Madrid	123	431	289	142	331	239	92	100	50	50
Murcia	69	241	163	78	180	134	46	61	29	32
Navarra	30	112	78	34	91	65	26	21	13	8
País Vasco	44	284	233	51	263	222	41	21	11	10
A Rioxa	2	7	4	3	6	4	2	1	-	1

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social.

O cadro 3.2 fai referencia a sociedades laborais rexistradas, segundo sector de actividade na comunidade autónoma. Os sectores de actividade divídense en agrarios e non agrarios, diferenciando dentro deste último, a industria, a construción e os servizos. Un ano máis, a prematura recollida de datos deste ano deixanos unhas cifras pouco coherentes, como que apenas reflíctese actividade agraria. E dos demais subsectores a maior parte das sociedades laborais existentes dun total de 60 sociedades, traballan no sector servizos 37, 3 sociedades na construción, 19 pertencen á industria e 1 ao sector agrario.

Cadro 3.2 **Sociedades laborais rexistradas e socios iniciais das mesmas, segundo sector de actividade. Galicia 2012**

Galicia	Sociedades					Socios				
	Total	Agrario	Industria	Construción	Servizos	Total	Agrario	Industria	Construción	Servizos
	60	1	19	3	37	263	3	115	11	134
A Coruña	26	1	7	1	17	142	3	70	4	65
Lugo	7	-	2	1	4	28	-	9	3	16
Ourense	14	-	5	-	9	48	-	18	-	30
Pontevedra	13	-	5	1	7	45	-	18	4	23

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social.

Tamén o cadro 3.2 dá conta do número de socios iniciais das sociedades laborais rexistradas, segundo sector de actividade, cifrando o total de socios dos catro sectores de actividade en 263, deles 3 no sector agrario, 115 na industria (forte subida respecto o exercicio do 2011), 11 na construción e 134 no sector servizos.

O cadro 3.3 infórmanos con relación ás cooperativas constituídas e socios iniciais das mesmas, segundo se desenvolvan en cooperativas vivendas ou agrarias, distribuídos segundo sexo e provincia.

Cadro 3.3 **Cooperativas constituídas, segundo a clase, e socios iniciais das mesmas, segundo sexo, por ámbito territorial. 2012.**

Galicia	Total (1)				Cooperativas de traballo asociado			
	Cooperativas	Socios			Cooperativas	Socios		
		Total (2)	Varóns	Mulleres		Total (2)	Varóns	Mulleres
	51	515	290	194	38	289	179	108
A Coruña	16	85	37	34	11	37	19	18
Lugo	4	26	11	10	3	11	4	7
Ourense	10	36	13	23	10	36	13	23
Pontevedra	15	118	72	46	12	52	30	22
Rexistro da Comunidade	6	250	157	81	2	153	113	38

Fonte: Anuario de Estadísticas laborais. Ministerio de Empleo e Seguridade Social.

(1) Inclúe a totalidade das cooperativas.

(2) Inclúe as entidades que figuran como socios de cooperativas e que por tratarse de persoas xurídicas non lles é aplicable a distribución por sexos.

No que se refire a Cooperativas inscritas en réximes por conta allea da Seguridade Social e traballadores das mesmas, o cadro 3.4.1 móstranos a existencia de 572 (ano 2011: 574) entidades desta natureza en Galicia, ocupando a 6.384 traballadores (ano 2011: 6.418), dos cales temos un 44,2% de mulleres.

Cooperativas inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas, segundo sexo, por comunidade autónoma e provincia. 2010-2012

■ Cadro 3.4.1

	Cooperativas			Traballadores			
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	
						Ambos sexos	% de mulleres
Total	13.310	12.720	12.095	226.165	218.153	214.313	52,3
Andalucía	3.245	3.068	2.864	52.549	51.960	55.445	52,2
Aragón	482	463	443	4.988	4.926	4.687	42,8
Asturias	193	179	171	3.008	2.858	2.084	38,7
Baleares	123	112	116	1.931	1.539	1.476	56,0
Canarias	243	239	226	5.369	5.083	4.498	46,6
Cantabria	57	51	53	1.094	959	959	43,1
Castela-A Mancha	979	929	863	9.253	8.914	8.130	38,9
Castela e León	1.062	1.036	985	8.513	8.065	7.512	33,9
Cataluña	1.862	1.744	1.614	25.859	24.501	23.420	58,7
C. Valenciana	1.361	1.250	1.200	46.433	42.661	41.394	53,7
Extremadura	539	527	526	5.118	4.788	4.743	38,8
Galicia	595	574	572	6.747	6.418	6.384	44,2
A Coruña	231	230	225	2.084	2.036	1.928	44,7
Lugo	110	108	106	842	822	788	42,5
Ourense	71	66	68	1.510	1.474	1.461	41,5
Pontevedra	183	170	173	2.311	2.086	2.207	46,0
Madrid	649	625	597	12.149	11.558	11.482	58,8
Murcia	802	787	723	13.468	12.971	12.219	51,1
Navarra	181	182	184	5.003	5.148	5.072	41,2
País Vasco	809	833	845	23.310	24.478	23.521	63,5
A Ríoxa	98	95	87	974	941	905	57,8

Fonte: Anuario de Estadísticas laborales. Ministerio de Empleo e Seguridade Social.

O cadro 3.4.2 recolle ás Sociedades Laborais en xeral inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas.

Sociedades Laborais inscritas na Seguridade Social e traballadores das mesmas, segundo sexo, por comunidade autónoma e provincia. 2010-2012

■ Cadro 3.4.2

	Sociedades			Traballadores			
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	
						Ambos sexos	% de mulleres
Total	14.574	13.465	12.294	81.772	74.438	67.445	36,0
Andalucía	3.410	3.168	2.838	17.396	16.026	13.707	37,7
Aragón	509	478	445	2.026	1.812	1.694	41,1
Asturias	512	500	453	2.408	3.020	3.336	59,0
Baleares	147	139	131	954	724	838	34,0
Canarias	464	440	372	2.030	2.015	1.778	41,3
Cantabria	121	120	114	985	1.015	938	31,0
Castela-A Mancha	1.372	1.231	1.087	6.715	5.541	4.679	33,2
Castela e León	768	635	593	3.267	2.710	2.372	31,9
Cataluña	1.305	1.217	1.086	7.441	6.635	6.146	34,2
C. Valenciana	1.140	1.048	986	6.238	5.255	5.069	31,9
Estremadura	361	324	303	2.062	1.669	1.369	31,7
Galicia	791	709	669	4.085	3.326	3.113	33,4
A Coruña	244	221	221	1.714	1.026	1.021	34,7
Lugo	145	122	113	590	506	481	38,7
Ourense	123	114	111	398	389	352	38,4
Pontevedra	279	252	224	1.383	1.405	1.259	28,9
Madrid	1.570	1.471	1.367	8.891	8.699	7.818	41,3
Murcia	812	773	722	4.712	4.950	4.551	39,4
Navarra	415	396	370	3.054	2.813	2.507	29,2
País Vasco	815	762	709	9.177	7.945	7.275	24,5
A Ríoxa	50	43	39	254	205	178	40,4
Ceuta e Melilla	12	11	10	77	78	77	39,0

Fonte: Anuario de Estadísticas laborales. Ministerio de Empleo e Seguridade Social.

O cadro 3.5 refírese o número de cooperativas e o número de socios inscritos nos rexistros provinciais e centrais da comunidade autónoma. Os datos dos rexistros provinciais reflicten un número total de 58 cooperativas (10 mais respecto as rexistradas no ano 2011) e a participación de 590 socios (casi unha terceira parte dos rexistrados no exercicio anterior: 1.459). No rexistro central aparecen inscritas 8 cooperativas.

Por clase, das 58 cooperativas existentes, 42 delas son de traballo asociado, o que supón un alto porcentaxe respecto o resto (72,41%), mentres que agrarias (10,34%) e vivendas (8,62%) ocupan o segundo e terceiro lugar.

O número total de cooperativistas rexistrados provincialmente é de 320, os que hai que engadir 273 do rexistro central, totalizando 590 socios.

Cadro 3.5
Cooperativas inscritas e número de socios. Galicia 2012

Clase	REXISTROS PROVINCIAIS								REXISTRO CENTRAL		TOTAL	
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.
	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.				
Traballo consumidores e usuarios asociado	13	43	3	10	11	40	12	51	3	156	42	300
Consumidores e usuarios												
Vivendas	3	27					2	42			5	69
Agrarias	1	17	1	15					4	112	6	144
Explotación comun. da terra							1	59				59
Servizos												
Mar							1	4			1	4
Transportistas	1	4							1	5	2	9
Transportistas - traballo asociado												
Seguros												
Sanitarias												
Servizos sociais - traballo asociado					1	5					1	5
Ensino												
Ensino - traballo asociado												
Educacionais												
Integración social												
Segundo grao									1	2	1	2
Total	18	91	4	25	12	45	16	156	9	273	58	590

Fonte: Memoria da Consellería de Traballo e Benestar.

O cadro 3.6 reflicte o número de cooperativas constituídas e o número de socios por actividade económica. Este indicador establece que o maior número de cooperativas dedícanse á agricultura, gandería, caza e servizos relacionados (13,79% COOP. e 34,91% socios), seguida de construción (12,6% COOP. e 13,05% socios) e de Educación (12,6% COOP. e 6,44% socios).

É destacable que o Rexistro Provincial de A Coruña é o que rexistra un maior número de novas cooperativas (18) mentres que o Rexistro Central é o que reúne a máis socios promotores (273).

■ Cadro 3.6

Cooperativas constituídas e número de socios por actividade económica. 2012

Cód.	Actividade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		R. Central		TOTAL	
		Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.	Coop.	Soc.
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados con elas	1	17	1	15	1	3	1	59	4	112	8	206
2	Silvicultura e explotacións forestais									1	3	1	3
3	Pesca e acuicultura												
5	Extracción de antracita, hulla e lignito												
6	Extracción de cru, petróleo e gas natural												
7	Extracción minerais metálicos												
8	Outras industrias extractivas												
9	Actividades de apoio ás industrias extractivas												
10	Industria da alimentación												
11	Fabricación de bebidas												
12	Industria do tabaco												
13	Industria téxtil												
14	Confección de roupa de vestir												
15	Industria do coiro e do calzado												
16	Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartaría												
17	Industria do papel												
18	Artes gráficas e reprodución de soportes gravados												
19	Coquerías e refinación de petróleo												
20	Industria química												
21	Fabricación de produtos farmacéuticos												
22	Fabricación de produtos de caucho e plásticos									1	150	1	150
23	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos												
24	Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes												
25	Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento												
26	Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos												
27	Fabricación de material e equipamento eléctrico												
28	Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.												
29	Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques												
30	Fabricación doutro material de transporte												
31	Fabricación de mobles												
32	Outras industrias manufactureiras												
33	Reparación e instalación de maquinaria e equipamento												
35	Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado												
36	Captación, depuración e distribución de auga												
37	Recolla e tratamento de augas residuais												
38	Recolla, tratamento e eliminación de residuos; valorización												
39	Actividades de descontaminación e outros servizos de xestión de residuos												
41	Construción de edificios	3	26					4	51			7	77
42	Enxeñaría civil												
43	Actividades de construción especializada												
45	Venda reparación de vehículos de motor e motocicletas												
46	Comercio por xunto e intermediarios do comercio, agás vehículos de motor e motocicletas												
47	Comercio a retalho, agás vehículos de motor e motocicletas	1	3			1	3	3	10			5	16
49	Transporte terrestre e por tubaxe	1	4					1	3	1	5	3	12
50	Transporte marítimo e por vías navegables interiores												
51	Transporte aéreo												
52	Almacenamento e actividades anexas ao transporte												
53	Actividades postais e de correos												
55	Servizos de aloxamento												
56	Servizos de comidas e bebidas	2	6	1	3	1	3	2	6			6	18
58	Edición												
59	Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión, gravación de son e edición musical												
60	Actividades de programación e emisión de radio e televisión												
61	Telecomunicacións												
62	Programación, consultaría e outras actividades relacionadas coa informática												
63	Servizos de información												

■ **Cadro 3.6**
continuación

Cooperativas constituídas e número de socios por actividade económica. 2012

[illegible]

Fonte: Memoria da Consellería de Traballo e Benestar. Novo CNAE

O cadro 3.7 ofrece datos relativos o número de sociedades laborais constituídas e o número de socios, por provincias. Este indicador amosa que “Comercio por xunto e intermediarios do comercio, agás vehículos de motor e motocicletas” concentra o maior número de sociedades laborales (18,57%), mentres que “Fabricación doutros produtos minerais e non metálicos” conta co maior número de socios (13,11%).

■ Cadro 3.7

Sociedades laborais constituídas e número de socios por provincia. 2012

Cód.	Actividade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		TOTAL	
		Nº SS.LL.	Soc.	Nº SS.LL.	Soc.	Nº SS.LL.	Soc.	Nº SS.LL.	Soc.	Nº SS.LL.	Soc.
0	Non definidas							1	3	1	3
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados con elas										
2	Silvicultura e explotacións forestais	1	3							1	3
3	Pesca e acuicultura										
5	Extracción de antracita, hulla e lignito										
6	Extracción de cru, petróleo e gas natural										
7	Extracción minerais metálicos										
8	Outras industrias extractivas										
9	Actividades de apoio ás industrias extractivas										
10	Industria da alimentación					1	3			1	3
11	Fabricación de bebidas										
12	Industria do tabaco										
13	Industria téxtil	1	9							1	9
14	Confección de roupa de vestir										
15	Industria do coiro e do calzado										
16	Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartaría										
17	Industria do papel										
18	Artes gráficas e reprodución de soportes gravados	1	5	2	9					3	14
19	Coquerías e refinación de petróleo										
20	Industria química					1	3			1	3
21	Fabricación de produtos farmacéuticos										
22	Fabricación de produtos de caucho e plásticos										
23	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	1	43			1	5	1	3	3	51
24	Metalurxia; fabricación de produtos de ferro, aceiro e ferroalixes					1	3			1	3
25	Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipamento	3	10			2	7			5	17
26	Fabricación de produtos informáticos, electrónicos e ópticos										
27	Fabricación de material e equipamento eléctrico										
28	Fabricación de maquinaria e equipamento n.c.n.										
29	Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques										
30	Fabricación doutro material de transporte										
31	Fabricación de mobles										
32	Outras industrias manufactureiras										
33	Reparación e instalación de maquinaria e equipamento							3	11	3	11
35	Fornecemento de enerxía eléctrica, gas, vapor e aire acondicionado	1	3					1	4	2	7
36	Captación, depuración e distribución de auga										
37	Recolla e tratamento de augas residuais										
38	Recolla, tratamento e eliminación de residuos; valorización										
39	Actividades de descontaminación e outros servizos de xestión de residuos										
41	Construción de edificios										
42	Enxeñaría civil	1	4					1	4	2	8
43	Actividades de construción especializada			1	7					1	7
45	Venda reparación de vehículos de motor e motocicletas	2	6	1	4	1	3			4	13
46	Comercio por xunto e intermediarios do comercio, agás vehículos de motor e motocicletas	3	10			1	3	4	13	8	26
47	Comercio a retalho, agás vehículos de motor e motocicletas							1	4	1	4
49	Transporte terrestre e por tubaxe	1	4	1	3			1	3	3	10
50	Transporte marítimo e por vías navegables interiores										
51	Transporte aéreo										
52	Almacenamento e actividades anexas ao transporte	1	6							1	6
53	Actividades postais e de correos										
55	Servizos de aloxamento					1	3			1	3
56	Servizos de comidas e bebidas	2	12			3	10			5	22
58	Edición										

■ **Cadro 3.7**
continuación

Sociedades laborais constituídas e número de socios por provincia. 2012

	26	148	7	32	15	51	13	45	61	276
59 Actividades cinematográficas, de vídeo e de programas de televisión, gravación de son e edición musical										
60 Actividades de programación e emisión de radio e televisión										
61 Telecomunicacións										
62 Programación, consultaría e outras actividades relacionadas coa Informática	2	8			1	3			3	11
63 Servizos de información										
64 Servizos financeiros, agás seguros e fondos de pensións										
65 Seguros, reaseguros e fondos de pensións, agás Seguridade Social obrigatoria										
66 Actividades auxiliares aos servizos financeiros e seguros										
68 Actividades inmobiliarias										
69 Actividades xurídicas e de contabilidade										
70 Actividades das sedes centrais; actividades consultoría de xestión empresarial	1	3							1	3
71 Servizos técnicos de arquitectura e enxeñaría; ensaios e análises técnicas										
72 Investigación e desenvolvemento										
73 Publicidade e estudos de mercado	1	10							1	10
74 Outras actividades profesionais, científicas e técnicas	1	3							1	3
75 Actividades veterinarias										
77 Actividades de aluguer										
78 Actividades relacionadas co emprego			1	6					1	6
79 Actividades de axencias de viaxes, operadores turísticos, servizos de reservas e actividades relacionadas con estes										
80 Actividades de seguranza e investigación										
81 Servizos a edificios e actividades de xardinaría										
82 Actividades administrativas de oficina e outras actividades auxiliares das empresas										
84 Administración pública e defensa; Seguridade Social obrigatoria										
85 Educación	2	6			1	4			3	10
86 Actividades sanitarias										
87 Asistencia en establecementos residenciais										
88 Actividades de servizos sociais sen aloxamento										
90 Actividades de creación artísticas e espéctáculos			1	3					1	3
91 Actividades de bibliotecas, arquivos, museos e outras actividades culturais										
92 Actividades de xogos de azar e apostas										
93 Actividades deportivas, recreativas e de entretemento										
94 Actividades asociativas										
95 Reparación de ordenadores, efectos persoais e artigos de uso doméstico										
96 Outros servizos persoais	1	3			1	4			2	7
97 Actividades dos fogares como empregadores de persoal doméstico										
98 Actividades dos fogares como produtores de bens e servizos para uso propio										
99 Actividades de organizacións e organismos extraterritoriais										
Total	26	148	7	32	15	51	13	45	61	276

Fonte: Memoria da Consellería de Traballo e Benestar. Novo CNAE